

RAN-2001131004020001
M.A. (Semester-IV) Examination March - 2026
Sociology Paper-20
Perspectives and Themes on Indian Society-II
[Total Marks: 50]

સૂચના : / Instructions (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book (2) પ્રત્યેક પ્રશ્નના ઉત્તર લખો. Attempt all questions. (3) પ્રત્યેક પ્રશ્નના ગુણ જમાણી બાજુ દર્શાવેલ છે. Marks for the each question are indicated on the right side.	Seat No.: Student's Signature
--	--

- પ્ર-1. નીચે આપેલ પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. 10**
- 1) વંશીયતા એટલે શું?
 - 2) ભારતીય ડાયસ્પોરાનાં મુદ્દાઓ કયા છે? ટૂંકમાં જણાવો.
 - 3) ભારતીય સમાજને ગતિશીલ કરેલ હોય એવી કોઈપણ બે અંધારણીય જોગવાઈઓ જણાવો.
 - 4) અભિજાતની વ્યાખ્યા કરો.
 - 5) વ્યાપારી અભિજાતની વ્યાખ્યા કરો.
- પ્ર-2. લઘુ સામાજિક સંરચના શું છે? ભારતની સ્વતંત્રતા બાદ તેમાં આવેલા સામાજિક પરિવર્તનોનું વિશ્લેષણ કરો. 13**
- અથવા**
- પ્ર-2. ગ્રામીણ સમુદાયની વ્યાખ્યા કરો. ભારતની સ્વતંત્રતા બાદ તેમાં આવેલા માળખાકીય પરિવર્તનોને ચર્ચો.**
- પ્ર-3. ઈસ્લામીકરણ એટલે શું? ભારતીય સમાજ પર તેની અસરોનું મૂલ્યાંકન કરો. 13**
- અથવા**
- પ્ર-3. 'ભારતના સંદર્ભમાં આધુનિકીકરણની પ્રક્રિયામાંનાં ખોટકાવ' પર એક વિસ્તૃત નોંધ લખો.**
- પ્ર-4. રાષ્ટ્ર અને રાજ્યના લક્ષણો દર્શાવો. શું તમે ભારતને એક રાષ્ટ્ર-રાજ્ય તરીકે માનો છો? ટિપ્પણી કરો. 14**
- અથવા**
- પ્ર-4. ટૂંક નોંધ લખો.**
- અ) ભારતીય સમાજમાં સામાજિક ગતિશીલતાને સમજવાનો આર્થિક અભિગમ.
 - બ) આધુનિકીકરણ પ્રક્રિયા અને સામાજિક ગતિશીલતા.

ENGLISH VERSION

- Q-1. Write answer in short to the following questions. 10**
- 1) What is ethnicity?
 - 2) What are the issues of Indian diaspora? State briefly.
 - 3) State any two constitutional provisions that mobilize Indian society.
 - 4) Define elite.
 - 5) Define business elite.
- Q-2. What is micro social structure? Analyse the social changes in it after independence of India 13**
- OR**
- Q-2. Define village community. Discuss the structural changes in it after independence of India.**
- Q-3. What is Islamization? Evaluate its influence on Indian society. 13**
- OR**
- Q-4. Write a detailed note on 'breakdown in modernization process with reference to India.**
- Q-4. Describe the characteristics of Nation and State. Do you consider India as a Nation-State? Comment.**
- OR**
- Q-4. Write short notes. 14**
- A) Economic approach to understand social mobility in Indian society.
 - B) Social mobility and the process of modernization.
-